

Platform Militaire Historie Ede

Militair Historisch Informatiepunt

Nieuwsbrief nr. 8, juli 2013

Beste abonnees,

Het doet ons veel genoegen weer een nieuwsbrief te kunnen uitbrengen. Dit betekent immers dat er weer veel gebeurd is en te gebeuren staat. Laten we beginnen met een kleine huishoudelijke mededeling: u ontvangt voortaan alleen nog de gekleurde versie van deze nieuwsbrief per e-mail. Indien u de nieuwsbrief wilt afdrukken, dan kunt u een wit exemplaar downloaden door rechts op het printertje te klikken.

Militaire historie krijgt een fysieke plek in Ede

Platform Militaire Historie Ede start in samenwerking met Gemeente Ede en de Veluwe Heidebrouwerij een Militair Historisch Informatiepunt (MHIP). De militaire aanwezigheid in Ede is mede bepalend geweest voor de ontwikkeling van het dorp. Zo speelde vanaf 1914 Ede een belangrijke rol bij de mobilisatie van een veldleger voor de Eerste Wereldoorlog. Door de jaren heen hebben duizenden dienstplichtigen hun dienstplicht vervuld op een van de vele kazernes die Ede rijk is. Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog speelde het Edese verzet een belangrijke rol tijdens de twee Pegasus-ontsnappingsoperaties. In 2012 vertrok het Garnizoen uit Ede en kwam er een einde aan de militaire aanwezigheid.

Het platform meent dat Ede zo rijk is aan militaire historie dat zij een eigen informatiecentrum verdient. In dit MHIP zal aan de hand van twee hoofdthema's, 'het Garnizoen Ede' en 'Ede tijdens WO2', de militaire geschiedenis van Ede worden gepresenteerd. Ieder hoofdthema is weer onderverdeeld in 15 typisch Edese onderwerpen, waarbij er permanente aandacht is voor operatie Pegasus. Als locatie is gekozen voor de oude DoKa (Donkere Kamer) op de voormalige Prins Mauritskazerne, onder de Veluwe Heidebrouwerij. De afgelopen maanden zijn leden en vrijwilligers van het platform drukdoende geweest met het opknappen en inrichten van deze historische locatie.

Met een eigen informatiepunt willen we het battlefieldtoerisme in Ede ondersteunen, rondleidingen verzorgen, scholen ontvangen en wandel- en fietsroutes aanbieden. Tijdens de komende Open Monumentendag op 14 september zal het MHIP voor het eerst haar deuren openen. Op deze zaterdag zal het Platform een expositie en rondleidingen op de Prins Mauritskazerne verzorgen onder de titel 'een kijkje in de militaire keuken van Ede'. U bent deze dag van harte welkom.

Raadpleeg voor meer foto's van de totstandkoming van het MHIP onze website. Hierop zal binnenkort ook een routebeschrijving en aanvullende informatie worden gepubliceerd.

Bevrijdingsoptocht 1945

Platformlid Arjan Ros verzorgde 17 april j.l. een lezing over het eerste bevrijdingsfeest dat in Ede plaatsvond, na afloop van de Tweede Wereldoorlog. Aan de hand van unieke en niet eerder vertoonde kleurendia's, welke in eigen beheer door het platform vakkundig werden gerestaureerd, vertelde hij enthousiast over Ede anno 1945.

De primeur werd gegeven aan de vereniging die zich gespecialiseerd heeft in de historie van Ede: Vereniging Oud Ede. De presentatie van de kleurendia's werd zo positief ontvangen dat het platform besloten heeft om de dia's als fotoalbum uit te brengen. Belangstellenden kunnen een exemplaar reserveren door een mail te sturen naar info@platformMHE.nl. Meer hierover zal binnenkort op onze site te lezen zijn.

Bevrijdingsfeest Ede 1945

Meldpunt Militaire Historie

Het platform is op zoek naar oude foto's en filmbeelden van kazernes en militairen in Ede. We vinden het van het grootste belang dat deze documenten voor toekomstige generaties behouden blijven. We willen deze documenten en afbeeldingen gebruiken ten behoeve van onderzoek, voor het vastleggen en behouden van de militaire geschiedenis van Ede, voor het opzetten van exposities en het geven van voorlichting op scholen. Fotomateriaal en documenten worden na digitalisering teruggegeven aan de eigenaar, of na overleg overgedragen aan het gemeentearchief. Hier wordt het materiaal veilig en onder de juiste condities opgeslagen, en is het toegankelijk voor iedereen die hier interesse in heeft. Alle periodes zijn welkom, zowel voor, tijdens als na de Tweede Wereldoorlog.

Bent u in het bezit van dergelijke opnames, of kent u iemand die nog foto's of films heeft liggen, laat het ons dan even weten. We zijn bereikbaar via: info@platformMHE.nl.

Plaatsing "Struikelstenen"

Vóór de ING-bank, (Molenstaat), waar zich voorheen het huis van de Expediteur G.J. Karssenberg bevond, zal dinsdagmorgen 10 september 2013 om 10.30 uur de onthulling plaatsvinden van een in het trottoir geplaatste "Struikelsteen".

In deze steen staan de namen gegrift van het joodse echtpaar Leijdesdorff, dat tijdens de Tweede Wereldoorlog in het huis van dhr. en mevr. Karssenberg zat ondergedoken. Na verraden te zijn werd het echtpaar op 9 juli 1943 gearresteerd en vervolgens op transport gesteld naar het vernietigingskamp Sobibor.

Een tweede “Struikelsteen” met daarop de naam Leonard G. Lambert zal deze zelfde dag om 19.30 uur geplaatst worden in het trottoir voor de villa “De Eekhorst” te Lunteren. Achter dit huis werd Leonard Lambert op zondag 15 april 1945 door een Nederlands lid van de Duitse Sicherheitsdienst geëxecuteerd. De volgende dag werd Lunteren door de Canadezen bevrijd.

Met “Struikelstenen” worden de slachtoffers van het Nazi-regime herdacht. Zij worden niet alleen geplaatst als herinnering, maar ook om te dienen als opvallende waarschuwing, om ervoor te waken dat deze zwarte bladzijden uit onze geschiedenis zich niet zullen herhalen. De “Struikelstenen” in de gemeente Ede worden geschonken en geplaatst door dhr. E.M. Heij ‘Grafsteenonderhoud en renovatie’ te Bennekom.

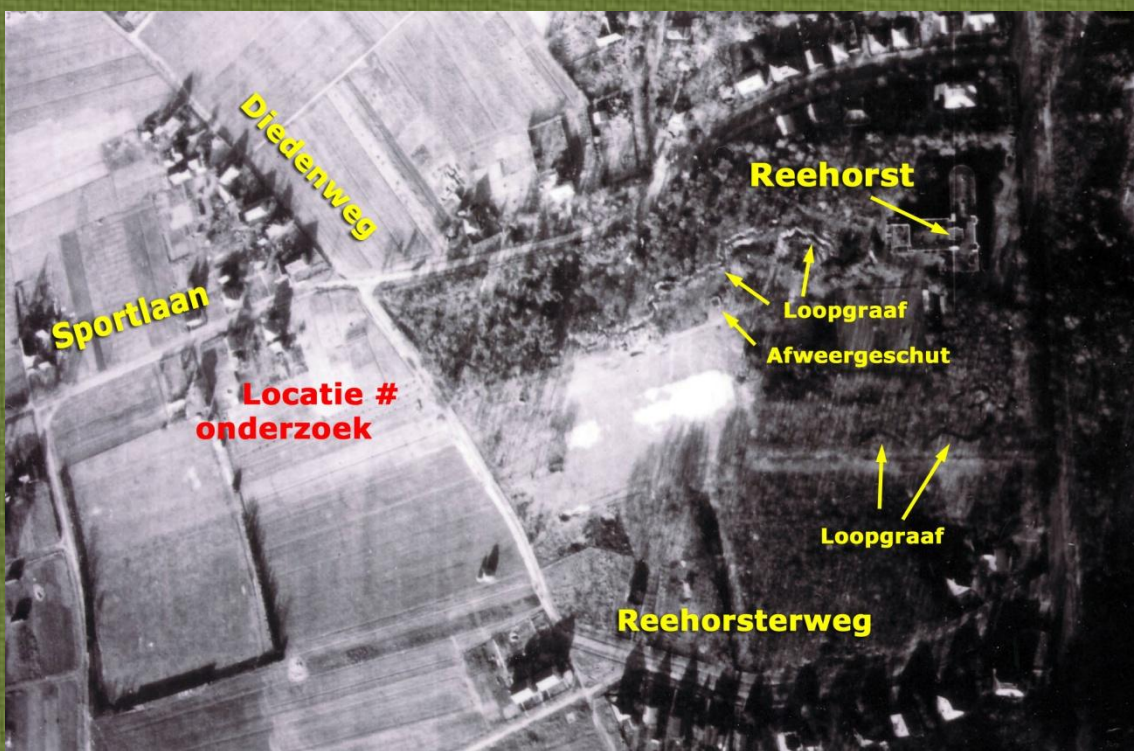
Vervanging gedenksteen

Donderdagmiddag 15 augustus zal bij het Mausoleum in Ede een gedenkzuil worden onthuld. Deze nieuwe zuil zal de oude gedenksteen vervangen, welke herinnert aan de tijdens en na de Tweede Wereldoorlog omgekomen Edese militairen. De nieuwe zuil komt op dezelfde plek te staan als de oude steen uit 1961, rechts van het Mausoleum. De vervanging is een initiatief van het comité Ede '44 – '45 en is noodzakelijk omdat de namenlijst op het oude monument niet correct is en onvoldoende gegevens bevat.

's Middags om 14:00 uur zal een korte plechtigheid bij het nieuwe monument plaatsvinden. Sprekers zullen zijn burgemeester C. van der Knaap en de heer E. van de Weerd, voorzitter van het comité Ede '44 – '45. Ook zullen kransen worden gelegd en zal een moment stilte in acht worden genomen. De plechtigheid is openbaar en daarom door een ieder bij te wonen.

Kraanmachinist ontdekt loopgraaf Sportpark Ede-Zuid

Begin juli ontdekte kraanmachinist Gerben van Wikselaar tijdens een archeologisch proefsleuvenonderzoek op Sportpark Ede-Zuid de contouren van een loopgraaf. Zeer vermoedelijk gaat het om een Duitse loopgraaf uit de periode januari - april '45. De Duitsers hadden destijds in deze omgeving veel opstellingen voor geschut staan. Voor de bescherming van het personeel werden daarbij ook loopgraven aangelegd. Vandaar dat dit deel van Ede ook regelmatig beschoten werd door de geallieerden vanuit de Betuwe. Hierbij zijn helaas ook enkele burgerslachtoffers gevallen, o.a. aan de Horalaan en in de Proosdij.

Op een luchtfoto van deze omgeving van december 1944 is op deze plek nog geen loopgraaf te zien, maar in de directe omgeving liggen er meerdere.

2015, het jaar van het oorlogsmonument

De heer B.V. Verduijn vraagt onze aandacht voor het volgende:

Het oorlogsmonument is ons niet alleen als een herinnering geschonken, maar ook als een verhaal en een waarschuwing voor vandaag en morgen. Dit om ons te doen beseffen hoe breekbaar en kostbaar onze vrijheid is.

Hoe mooi zou het zijn, als wij er allemaal voor gaan zorgen, dat "2015, HET JAAR VAN HET OORLOGSMONUMENT" wordt! Zodat straks, als wij 70 jaar in vrijheid hebben mogen leven, deze monumenten in goede staat nog jaren hun werk kunnen voortzetten.

Het Platform Militaire Historie Ede ondersteunt het gedachtegoed van Ben Verduijn en zijn pogingen om 2015 tot het jaar van het Oorlogsmonument te benoemen.

Agenda

Donderdag	15 augustus:	Onthulling militair monument en kranslegging
Zaterdag	14 september	Open Monumentendag
Vrijdag	20 september:	Herdenking bombardement Parkweg Ede
Vrijdag	20 september:	Lokale veteranendag en Airborne Taptoe Ede (www.airborne-taptoe-ed.nl)
Zaterdag	21 september:	Herdenking en Luchtlandingen op de Ginkelse heide te Ede
Zaterdag	19 oktober:	Battlefieldtour Operatie Pegasus

Een uitgebreid overzicht van alle activiteiten in Ede en de directe regio is te raadplegen op onze website: www.platformmhe.nl

Lokale veteranendag

Dit nieuwsbericht is een uitgave van het Platform voor Militaire Historie Ede (PMHE) (www.platformmhe.nl). Nieuwsberichten verschijnen op onregelmatige tijden als hier aanleiding voor is. De nieuwsberichten worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde email adressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst, dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan info@platformmhe.nl.